

Miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål A og B til L94 og alm del samrådsspørgsmål N og O stillet af Folketingets Miljøudvalg

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål A til L94

Vil ministrene redegøre for de økonomiske udfordringer for landbruget i forbindelse med L94, samt hvilke overvejelser der gøres omkring den økonomiske compensation til landbruget?

Samrådsspørgsmål B til L94

Ministrene bedes redegøre for regeringens overvejelser omkring vækst. Hvordan stemmer tiltagene i L 94 overens med regeringens ønske om vækst i forlængelse af regeringens vækstpakke, hvor landbruget blev styrket med halveringen af randzonearealet, når dette, jf. udtalelse under besvarelse af samrådsspørgsmål D den 13. november 2014 blot modregnes i dette lovforslag?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Villum Christensen (LA) og Anni Matthiesen (V).

MIU alm del samrådsspørgsmål N

Vil ministeren redegøre for konsekvenserne for økonomi og arbejdspladser i dansk fødevareerhverv; herunder slagterier, mejerier, og landbrug, som følge af miljøministeriets lovforslag om Naturplan Danmark og Vandområde planer 2015-2021, samt relatere det til fødevareerhvervets nuværende situation på baggrund af Ruslandskrisen?

MIU alm del samrådsspørgsmål O

Hvordan harmonerer disse økonomiske konsekvenser med ønsket om vækst og flere arbejdspladser i fødevareerhvervet, som ministeren selv lægger op til i 'Vækstplan for fødevarer' fra April 2014?

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Henrik Høegh (V).

Svar

Indledning

Tak for muligheden for, at komme i udvalget igen og diskutere Naturplan Danmark, for det er jo det L94 sådan set handler om – nemlig den lovgivningsmæssige opfølgning på Naturplan Danmark. Jeg har aftalt med Erhvervs- og Vækstministeren, at jeg svarer for os begge, det er jo stillet til begge ministre, men da det vedr. et lovforslag på mit område, på Miljøministeriets område svarer jeg. Og jeg forstår, at det er ok at svare samlet på de fire spørgsmål. Der er jo et vist

overlap mellem, hvad spørgerne er interesserede i at høre om.

Regeringen ønsker både et stærkt landbrugserhverv og en natur, der trives og er i fremgang. Vi er enige med Natur- og Landbrugskommissionen i, at vi kan finde løsninger, som både kan give udvikling i landbrugserhvervet, beskytte vores miljø og skabe mere og rigere natur. Natur, miljø og vækst er ikke nødvendigvis modsætninger, men kan og skal arbejde sammen.

Derfor insisterer vi også på, at vi på den ene side vil skabe udvikling i landbruget, bl.a. via en række af de initiativer, som også fremgik af motivationen her, som vi jo lavede en fælles aftale om med Vækstplan for Fødevarer i april sidste år, samtidig med at vi med aftale om Vækstplan for Fødevarer jo også blev enige om, at regeringen i efteråret skulle fremlægge forslag til den fremtidige natur- og vandindsats efter 2015 med et fortsat højt ambitionsniveau.

Med Naturplan Danmark og lovforslaget om Grønt Danmarkskort, forbud mod sprøjtning og gødskning på § 3-områder og ændret bødeniveau for overtrædelse af naturbeskyttelsesloven ønsker vi at forbedre den danske naturtilstand.

Med Naturplan Danmark har regeringen sat en tydelig retning for naturen frem mod 2050. Naturplan Danmark er vores vision for, hvordan Danmark

bliver et grønnere land med en mere mangfoldig natur. Naturplan Danmark er også Danmarks biodiversitetsstrategi, der følger op på FN's og EU's mål for biodiversitet i 2020.

Vi er nødt til at se på helheden, hvis vi skal sikre, at Danmark bliver grønnere og får en mere mangfoldig natur. Danmark skal være et land, hvor der både er plads til landbruget, og hvor naturen trives.

Og nu mere specifikt til spørgsmål A om de økonomiske konsekvenser for landbruget og kompensation til landbruget.

Regeringen har åbent fremlagt de forventede økonomiske konsekvenser for landbruget som følge af det her lovforslag, hvor forbuddet mod sprøjtning og gødskning på § 3 arealer gennemføres som en generel erstatningsfri regulering.

Det fremgår både af bemærkningerne til lovforslaget, og ikke mindst af det notat jeg oversendte til udvalget den 17. december sidste år. Her kan man tydeligt læse, hvilke økonomiske konsekvenser lovforslaget har, og hvordan vi har beregnet dem.

I forhold til et Grønt Danmarkskort i sig selv giver lovforslaget ingen negative økonomiske konsekvenser for erhvervet. Der er tale om, at vi får en mere strategisk planlægning for naturen på tværs

af kommuneskel og ud fra ensartede kriterier. Det må være i alles interesse – også landbrugets.

Jeg har ikke lagt skjul på, at forbuddet mod sprøjtning og gødskning vil medføre et driftstab for erhvervet på op til 47,1 mio. kr. årligt.

Miljøministeriets beregninger viser, at for godt 80 % af de bedrifter der berøres af forslaget, vil der være tale om et driftstab på op til 7.500 kr. årligt. Som det også fremgår af notatet, jeg oversendte til udvalget, har IFRO anført, at den samlede reduktion i landbrugets kapitalværdi udgør omkring 0,33 %, hvilket de vurderer, er et begrænset tab.

Jeg har heller ikke lagt skjul på, at enkelte bedrifter kan blive ramt hårdere. Derfor er det også sikret, at de bedrifter, der måtte blive ramt så hårdt, at det har karakter af ekspropriation, de vil have mulighed for at få dispensation eller erstatning.

Derudover indføres forbuddet også med en overgangsordning, som betyder, at landbruget har 3 dyrkningssæsoner, så man har tid til at tilpasse driften, inden forbuddet træder i kraft.

Overgangsordningen og muligheden for dispensation kombineret med, at lovforslaget gennemføres som en generel erstatningsfri regulering, betyder at der ikke gives økonomisk kompensation til lodsejerne.

Nu så til spørgsmål B om, hvordan det her lovforslag hænger sammen med regeringens ønske om vækst i landbrugserhvervet.

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er ærgerligt, at oppositionen på den her måde tænker i modsætninger, når det handler om natur og landbrug og fødevareerhverv.

Som jeg også nævnte under samrådet om Naturplan Danmark i november sidste år, så er regeringen jo kommet med en række vækstinitiativer, herunder vores fælles aftale om Vækstplan for Fødevarer, der har været til gavn for landbruget. Regeringen har fokus på, at der skabes balance mellem mulighederne for vækst i erhvervet og gode vilkår for naturen.

Med Vækstplan DK, Vækstplan for Fødevarer og senest vækstpakken ”Danmark helt ud af krisen” som den overordnede ramme, ja der har regeringen jo imødekommet en række ønsker og kommet fødevareklynge samlet set i møde på en lang række punkter.

Som jeg har nævnt, fremgik det klart af den politiske aftale om Vækstplan for Fødevarer fra 2. april 2014, at regeringen i efteråret 2014 ville ”fremlægge forslag til den fremtidige natur- og vandindsats efter

2015 med et fortsat højt ambitionsniveau.”¹ Det fremgår direkte af aftalen. Og det her lovforslag er fuldt i tråd med den aftale.

Det regeringen vil med dette lovforslag det er, at gøre noget for naturen – men der er ikke tale om, at vi nu ruller alle vækstinitiativerne tilbage.

Omvendt må jeg forstå på oppositionen, at man har et meget ensidigt fokus og vil rulle en masse af miljøinitiativer tilbage som denne her regering har taget – udover at man ikke vil støtte det her – altså nu må vi afvente den fortsatte udvalgsbehandling. Jeg venter i spænding på at høre om der er dele af forslaget som oppositionen vil støtte. Men ud over at man i hvert fald er kritisk over for elementer af det her forslag, så har Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fremlagt en landbrugspakke, som ifølge vores vurdering vil sætte vores miljøindsats mange år tilbage. Det synes jeg, er en forkert vej at gå og et udtryk for, at oppositionen ikke ønsker den samme balance i denne her tilgang som regeringen gør. Og hvordan oppositionen så kan komme frem til, at de økonomiske konsekvenser der følger af det her lovforslag, de udligner de gevinster, som erhvervet har fået tidligere? Det har jeg meget svært ved at se. Så der synes jeg, man bør have lidt proportionssans og prøve at se på de samlede initiativer som

¹ Nederst afsnit 1,4 i aftaleteksten fremgår: ”Regeringen vil i efteråret 2014 fremlægge forslag til den fremtidige natur- og vandindsats efter 2015 med et fortsat højt ambitionsniveau.” Se vedlagte.

regeringen har taget – også i fht. at understøtte vækst og udvikling i landbruget.

Så til spørgsmål N om konsekvenserne for fødevareerhvervet i forhold til økonomi og arbejdspladser som følge af lovforslaget om Naturplan Danmark og Vandområdeplanerne for 2015-2021 og i relation til ”Ruslandskrisen”

Jeg har svaret delvist under besvarelsen af spørgsmål A for lidt siden på det her spørgsmål, men jeg vil selvfølgelig gerne også drøfte lovforslaget i en lidt bredere sammenhæng. Så det synes jeg er fint at få det adresseret også.

Jeg vil starte med at sige, at den generelle erhvervsmæssige situation for landbruget, herunder konsekvenserne af det russiske importforbud, er et emne, der bør drøftes med fødevareministeren og jeg ved også, at fødevareministeren er kaldt i samråd netop om landbruges økonomiske situation og det russiske importforbud – og jeg forstår, at det samråd finder sted 11. marts i Fødevareudvalget.

For så vidt angår det lovforslag vi diskuterer her L94 kan jeg dog supplere det jeg tidligere har sagt med, at det samlede driftstab på 47,1 mio. kr. årligt, som denne lovgivning påfører landbruget, ikke er af en sådan størrelse, at Miljøministeriet vurderer, at det vil få store konsekvenser for landbrugserhvervet.

Til sammenligning vil udviklingen i salgspriser på fx svinekød og mejeriprodukter ifølge IFRO-publikation om Landbrugets Økonomi 2014 falde fra 2014 til 2015 med hhv. 2,2 mia. kr. og 1,6 mia. kr. Blandt andet på grund af ændret international efterspørgsel og produktion herunder som følge af det russiske importforbud. Så det har altså i sammenligning langt større betydning, end de 47,1 mio. kr., som § 3-forbuddet vil koste landbruget.

Den foreslåede indsats i vandområdeplanerne for 2015-2021 har som forslaget ligger – det der er sendt i høring – ingen negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for landbruget. De landbrugsrelaterede indsatser omfatter alene fuldt kompenserede indsatser som vådområder, udtagning af lavbundsjord og vandløbsrestaurering.

Udvalget spørger så i spørgsmål O til, hvordan de økonomiske konsekvenser harmonerer med et ønske om vækst og flere arbejdspladser i fødevareerhvervet.

Som allerede nævnt er regeringen meget optaget af, at vi sikrer balance mellem gode vilkår for naturen og hensynet til erhvervslivet. Fuldt i tråd med anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen. Og som sagt er det også i tråd med den politiske aftale om Vækstplan for Fødevarer, der blev indgået for under et år siden.

Regeringens vækst-politik for fødevareerhvervene går hånd i hånd med en stærk naturpolitik. Vi ser det ikke som enten eller, men i stedet som både og.

Afslutning

Som afrunding vil jeg meget gerne – også her i dag på samrådet, som jeg også gjorde under 1. behandlingen af det her lovforslag – appellere til, at oppositionen støtter op om den del af lovforslaget, der handler om det Grønne Danmarkskort. Jeg har forstået, at § 3-forbuddet har man meget vanskeligt ved at se sig selv bakke op om, men der har dog været nogle positive signaler i forhold til det Grønne Danmarkskort.

Der synes jeg, at det er rigtig vigtigt, at vi får skabt en strategisk tilgang til kommunernes naturplanlægning. Kommunerne tænker jo langsigtet i deres planlægning, og derfor er det også vigtigt med bred politisk opbakning. Og jeg forstår, at det her er noget som bakkes op bredt i kommunerne og derfor så har jeg også tilbudt, at hvis der er en interesse for at bakke op om den del, så er jeg indstillet på at dele lovforslaget sådan, at vi får mulighed for at stemme separat om den del, der handler om det Grønne Danmarkskort og delen om § 3-forbuddet. Så det tilbud står stadig ved magt og jeg håber meget, at vi i løbet af udvalgsbehandlingen, som jo ikke er afsluttet endnu, kan komme nærmere en bred opbakning til den del.

Det er vigtigt, at vi får den bedst mulige lokale forankring af den her indsats. Og der noterede jeg mig også på samrådet i november om Naturplan Danmark, at Venstre var meget optaget af den del – altså den lokale forankring og inddragelse i det Grønne Danmarkskort, så det er jeg jo selvfølgelig også nysgerrig på, om man stadig er optaget af, fordi jeg agter også nu - i den resterende udvalgsbehandling - at fremsætte et ændringsforslag, der skal skabe lokale naturråd - i tråd med det som Venstre har ytret ønske om og opfordret til at jeg gør.

Jeg forestiller mig at oprette op til 25 lokale naturråd. De skal rådgive kommunerne i deres planlægning for et Grønt Danmarkskort og de lokale råd kan på den måde bidrage til, at planlægningen sker på tværs af kommunegrænserne.

Så igen en opfordring til at bakke op om den del og sikre at vi får en bred lokal inddragende proces og en bred politisk forankring af den langsigtet indsats der skal til for at mere og bedre sammenhængende natur.

Så med den opfølgning på Naturplan Danmark som ligger med det her lovforslag, så mener jeg, vi tager et vigtigt skridt i retningen af at sikre, at Danmark bliver et grønnere land med en mere mangfoldig natur – med en god balance mellem hensynet til vores natur og hensynet til vores erhverv.